

Štev. 7

Leto 11

Uredništvo in upravništvo:

Izhaja enkrat na mesec.

Naročnina četrtletno 12 dinarjev

Ljubljana, Miklošičeva c. (palača Del. zbornice), kamor naj se tudi pošiljajo rokopisi.

NEODVISNO GLASILO ŽELEZNIČARJEV, UPOKOJENCEV IN TRANSPORTNEGA OSOBLJA

10%—20% . . .

Finančno ministrstvo je izdalo navodila za izdelavo predloga budžeta državnih izdatkov in dohodkov za leto 1937/38.

Kljub vsem izjavam, ki smo jih slišali po spremembi režima tekom preteklih 12 mesecev in ki so obljubljale izboljšanje položaja ter rešitev ne samo važnih političnih zahtev, marveč tudi rešitev vprašanja dostojnega življenja nameščencev, delavcev in upokojenec, nimamo pričakovati v prihodnjem budžetnem letu nič dobrega.

Osnovno navodilo je,

»da se morajo vsa Ministrstva strogo držati dosedanjih načel o štednji, da bi se zaguralo nadaljevanje akcije na saniranju naših državnih financ in na oživljenju narodnega gospodarstva. Splošna ekonomska situacija naše države še vedno zahteva strogo, vendar razumno štednjo v državnem gospodarstvu. Vsled tega se morajo državni izdatki omejiti na neobhodne državne potrebe, se morajo brezpogojno kretati v mejah sedanjega budžeta in se ne sme dovoliti nikako povečanje.

Pri sestavi osebnih izdatkov se mora najpazljiveje postopati. Po najnovejših podatkih je ugotovljeno, da je sedanje število osebja v državni službi večje, kot je dejansko potrebno. To število se mora zmanjšati s tem, da se stalež zniža za 10 odstotkov. Zmanjšanje staleža se ima izvršiti v prvi vrsti pri nekvalificiranih uslužbencih.

Materijalni izdatki se smejo vstaviti v predlog samo v višini stvarno in z največjo štednjo odmerjenih potreb. Te izdatke se mora zmanjšati najmanj za 20 odstotkov od zneska, ki je predviden v sedanjem budžetu.

V budžet državnih izdatkov ne bodo sprejeti (in jih vsled tega ni predlagati) nikaki krediti za investicije in za nova državna dela. V finančni zakon se ne bo sprejel nikak nov predlog ali amandman, ki naj bi imel za posledico izmenjavo ali dopolnitev obstoječih zakonskih predpisov.

Tako se glase glavna navodila finančnega ministra, ki zanimajo tudi nas železničarje — aktivne in upokojene, nastavljene in delavsko osebje. — Ta navodila so verna kopija lanskilich navodil in izgleda, da

vse skušnje preteklega leta, ki so dokazale, da redukcije vodijo v nadaljno propadanje ne samo prizadete uslužbence, marveč tudi narodno gospodarstvo, odločujočih činiteljev niso nič naučile.

Redukcije znižavajo kupno moč nižjih slojev, ki tvorijo absolutno večino državljanov, kar ima za posledico propadanje njih in njihovih družin in se občuti tudi pri kmečkih in obrtniških slojih, za katerih produkte ni odjemalcev. Jasno je, da s tem v zvezi padajo tudi državni dohodki in taka štednja bo imela nepopravljive posledice.

Odločujoči morajo uvideti, da železničar, zlasti pa železniški delavec, ne prenese nikakega zmanjšanja plač, marveč da je upravičena njegova zahteva po redni zaposlitvi, ukinitvi dosedanjih redukcij in izboljšanju plač odgovarjajoče sedanjim draginjskim razmeram. Ko se sestavlja načrt novega budžeta, naj imajo odločujoči pred očmi, da je treba nujno rešiti sledeča vprašanja:

Izvršiti primerno izednačenje pokojnin staroupokojenec ter prevedbo kronskih rent.

Zagaranirati redno zaposlitev delavstva in ukiniti doslej izvedene redukcije njih prejemkov.

Osamosvojiti železničarsko socialno zavarovanje in to ne samo bolniško, marveč tudi zavarovanje za starost, ki je danes popolnoma v rokah delodajalca in delojemalca nanj nima nikakega vpliva.

Zagaranirati železničarjem enako svobodo združevanja kot jo uživajo privatni delavci in nameščenci.

Z izvedbo tega minimalnega programa bo železničar zopet prišel v položaj, da bo zadovoljen, ker bo videl preskrbljeno tudi svojo družino in sam sebe za starost in onemoglost. Tedaj bo lahko vse svoje moči posvetil produkciji in uspeh tudi za upravo ne bo izostal.

Pri tej priliki pa naj velja apel tudi železničarjem:

Ne sledite organizacijam, ki jih proteži delodajalec, jim daje najrazličnejše ugodnosti, ker take organizacije ne smejo in tudi ne smejo odločno nastopati za interese najnižjih in izkoriščanih. Zato dvignite pri vsaki priliki svoj glas in zahtevajte

neomejeno svobodo združevanja,

da si boste lahko ustanovili močno bojovno organizacijo, potom katere boste priborili boljšo bodočnost sebi in svoji družini.

Upokojeni državni in banovinski uslužbenci pa imajo 24 voženj po polovični ceni letno.

Rezervni oficirji dobe letno 6 polovičnih kart.

Pravilnik predvideva še vozne ugodnosti za novinarje, rdeči križ, sokola in gasilce.

Opažamo, da so vozne ugodnosti skoraj pri vseh nekoliko reducirane ter ima novi pravilnik namen povečati vsaj nekoliko dohodke železniškega ministrstva.

Pravilnik za železniško osebje še ni izšel ter bomo njegove določbe objavili, čim izide.

Občni zbor železničarske nabavljalne zadruge pred sodiščem

Sodišče ugodilo pritožbi delegatov zadružne liste. Zadrugarji imajo pravico prisostvovati občnemu zboru. Občni zbor mora razpravljati o posameznih točkah, ki se tičejo dela uprave in se teh točk ne sme odstaviti z dnevnega reda.

Veliko razburjenje je povzročil med članstvom nabavljalne zadruge ukrep vodstva zadruge, izdan tik pred občnim zborom, da se članstvu zabrani pristop na občni zbor.

Postopanje zvezarskih delegatov, ki so večinoma fungirali le kot slepo glasovalno orodje g. Punčuha ter so glasovali za njegove predloge, ne da bi preje pomislili, kake posledice bodo rodili brezmišelnih zaključki, je dobilo primerno oceno pred sodiščem.

Delegati zadružne liste so stavili predlog, da se delegatske volitve vsled dokazanih nepravilnosti na raznih voliščih razveljavijo. Neljubo je bilo g. Punčuhu in njegovim tovarišem, da bi se na občnem zboru dokazale razne volilne manipulacije, zato so odredili, da njih glasovalna mašina sklene, da se o tem sploh ne razpravlja. »Disciplina« njih delegatov je bila popolna, roke so se dvignile, zmaga zvezarjev je bila očitna in predlog je zginil z dnevnega reda. Ugotovili smo takoj, da jih bo tozadevno še glava bolela ter se ne bodo izognili nevhvalni nalogi »pranja zamorca«.

Nadalje so stavili delegati zadružne liste predlog, da se razpravlja o poslovanju upravnega odbora z ozirom na posamezne oddelke zadruge ter da se sklepa o odstavitvi posameznih članov upravnega in nadzornega odbora zadruge. Ta predlog je bil gospodi še bolj neljub, ker bi bilo le potrebno odkriti nekaj kart in pojasniti par računov, zlasti par izmenjav v odboru, ki so se čez noč izvršile, čeprav bi v tem slučaju prizadeti junaki tudi odprli usta in povedali, kaj vedo oni lepega. Zato ni čudno, če je bil tudi ta predlog po zvezarski »mašini« odstavljen z dnevnega reda.

Ker so bila s temi odločitvami grobo kršena pravila in članom odvzete osnovne zadružne pravice ter so bili vsi opomini in opozorila članov zadružne liste zaman, je moralo spregovoriti sodišče, ki je izdalo sledeči

sklep:

Okrožno kot trgovsko sodišče v Ljubljani odd. III je v zadružni zadevi Nabavljalne zadruge uslužbencev drž. žel. v Ljubljani r. z. z. o. z. sklenilo:

1. Pritožbi zadržnikov in delegatov Radovana Ogrinca in Blaža Korošca proti sklepom občnega zbora z dne 19. aprila 1936 se deloma ugodi in se razveljavijo naslednji sklepi navedene skupščine:

1. sklep skupščine, da se članom, ki niso delegati, ne dovoli prisostvovanje na skupščini,

2. sklep skupščine, da se odstavita z dnevnega reda točki 5 in 6, to je sklepanje o predlogu za razveljavljanje volitev delegatov in namestnikov in sklepanje o predlogu za odstavitev članov upravnega in nadzornega odbora.

11. Pritožbi Radovana Ogrinca proti sklepu skupščine, da se odstrani z dnevnega reda točka 10, to je sklepanje o spremembi pravilnika po čl. 31 zadružnih pravil, se ne ugodi.

Razlogi:

Ogrinc in Korošec, ki sta kot delegata prisostvovala skupščini dne 19. 4.

1936, sta ugovarjala na skupščini proti sklepom, navedenim v izreku pod I. in II. Zato sta upravičena k tej pritožbi v smislu čl. 46 zadružnih pravil in člena 39 uredbe o nabavljalnih združbah državnih uslužbencev, po katerih se smejo pobijati s pritožbo pri trgovinskem sodišču taki sklepi skupščine, ki nasprotujejo zadružnim pravilom ali uredbi.

Sklep pod I. 1. izreka nasprotuje pravilom, ker je po členu 39 pravil izrecno določeno, da imajo zadružni člani pravico prisostvovati na skupščini brez pravice glasovanja, kadar se vrši skupščina po delegatih. Dejstvo, da je dal Savez nabavljalnih združb kot nadzorna oblast zadrugi tako navodilo, je neupoštevano, ker Savez takega pravilom nasprotujočega navodila ne sme dati, še manj sme skupščina na podlagi takih navodil skleniti kaj takega, s čemer so kršena zadružna pravila.

S tem, da je skupščina odstavila z dnevnega reda točki 5 in 6 na podlagi protipredloga delegatov XIV. volišča, ni storila nič več in nič manj, kot to, da je vzela tisti skupini članov, na kojih predlog, oz. zahtevo je uprava postavila točko 5 in 6 na dnevni red, vzela pravice iz člena 36 zadružnih pravil, ki določajo, da uveljavljajo zadržniki svoje pravice glede upravljanja zadruge in nadzorovanje njenih organov na skupščini in iz člena 19 in 32 uredbe, ki določata, da ima skupščina vsak čas pravico izmenjati člane upravnega in nadzornega odbora in da razpravlja skupščina o vseh vprašanjih, ki se tičejo zadruge in njenih poslov. Pod točko 5 in 6 je pa šlo ravno za predlog in razpravljanje o takih zadevah, ker vsebuje ta dve točki pritožbo glede poslovanja upravnega in nadzornega odbora in določene stvarne predloge. S sklepom, da se ti dve točki odstavita z dnevnega reda, je torej skupščina kršila zadružna pravila in uredbo.

Zato je bilo ugoditi pritožbi Korošca in Ogrinca in razveljaviti skupščinske sklepe, navedene pod I. izreka.

Drugačna je stvar s sklepom pod II. Glede točke 10. dnevnega reda je predlagal predsednik, da naj se iz umestnostnih razlogov razpravlja o tej točki šele na prihodnji skupščini. Ta protipredlog je bil stvarnega značaja in je bila stvar skupščine, da se je odločila, ali so predsednikovi razlogi, da naj se zaenkrat na letošnji skupščini o tem predlogu ne sklepa, dovolj tehtni ali ne. Zato s tem sklepom društvena pravila in določbe uredbe niso kršene, vsled česar temu delu pritožbe ni bilo ugoditi.

Okrožno sodišče v Ljubljani kot trgovsko sodišče odd. III., 20. junija 1936.

Avsec.

Odpravke je točen.

Vodja pisarnice:

Weber, I. r.

Z zadovoljstvom pozdravlja članstvo Nabavljalne zadruge sklep sodišča, s katerim se članstvu vrača osnovne pravice, ki so mu jih hoteli zvezarji odvzeti.

Prihodnji izredni občni zbor, ki se bo moral sedaj vršiti, bo nudil še več priložnosti, da bodo zadrugarji ob prisotnosti članstva lahko podrobno razpravljali ne samo o zvezarskih volilnih uspehih, marveč tudi o gospodarskih ukrepih odbora in posameznih odbornikov in na podlagi ugotovljenih dejstev sprejeli vse potrebne ukrepe, da se za bodoče zvezarske metode v zadrugi onemogočijo!

Novi pravilniki o voznih ugodnostih

»Službene novine« so dne 10. julija objavile uredbo Ministrskega sveta, s katero se na novo urede ugodnosti na železnicah in ladjah v državni eksploataciji. Ta uredba predvideva več posameznih pravilnikov, in sicer:

Poseben pravilnik za železniško osebje, ki je še v službi, nastavljeno in nenastavljeno, kakor tudi za upokojence in rentnike. Ta pravilnik bo izdal železniški minister.

Splošni pravilnik o znižani vožnji, ki naj uredi pravice do znižane vožnje za vse ostale javne nameščence in razne javne institucije. Končno ima železniški minister pooblastilo, da s posebnim pravilnikom v sporazumu z ministrom socialne politike uredi vozne ugodnosti invalidov, brezposelnih in beguncev ter izseljencev. Doslej je izšel »splošni

pravilnik o znižani vožnji«, ki vsebuje v glavnem sledeče ugodnosti:

Brezplačne karte I. razreda dobe kraljevi namestniki, ministri, vojvode, načelnik generalnega štaba in vrhovni predstavniki vsake priznane veroizpovedi. Vsi ti imajo pravico do brezplačne karte le, dokler se nahajajo na teh položajih, samo železniški minister uživa to ugodnost do smrti.

Ministrstva odslej ne bodo imela več brezplačnih kart, marveč bodo morala take karte kupiti in znaša cena za enega uslužbenca v I. razredu Din 6.000.—, v II. razredu Din 4.000.—, v III. razredu Din 3.000.—. Vsi aktivni državni in banovinski uslužbenci, duhovniki priznanih veroizpovedi in uslužbenci Borz dela imajo pravico do legitimacij za 50% znižano vožnjo in to neomejeno.

Ob priliki mednarodnega združnega dne

Oklic Mednarodne združne zveze.

Dne 4. julija so proslavili združenje vsega sveta svoj mednarodni združni dan.

Mednarodna združna zveza je objavila tekst resolucije, ki naj bi jo izglasovali združenje na svojih zborovanjih. Resolucija pravi med drugim:

»Ob priliki 14. proslave združnega dne se velika armada združenja vsega sveta izjavlja za utrditev in obrambo miru in izraža neomajno zvestobo splošnim načelom svobode, demokracije in gospodarstva, ki ne bo temeljilo na profitu.

Kulturni napredek človeštva je odvisen od splošnega sodelovanja in medsebojnega sporazumevanja.

Zdrugarji sveta so globoko razočarani nad nesposobnostjo odgovornih vlad, da skupno zastavijo svoje sile za obrambo miru in oživiljanje gospodarstva na osnovi skupnosti in sodelovanja, ker le na tej osnovi je mogoče graditi pot k varnosti in blagostanju. Zdrugarji zahtevajo od svojih voditeljev v vseh državah, da brez obotavljanja in z vsemi svojimi silami delajo za veliki cilj: mir potom zbiranja vseh sil, varnost potom medsebojnega sporazumevanja in boljše življenje s pomočjo čim širšega uresničenja združnih načel.

Iz bolniškega fonda

Novi pravilnik bolniškega fonda

V zadnji številki smo objavili glavne določbe novega pravilnika. K temu pravilniku je ljubljanska oblastna uprava izdala še kratka pojasnila, v katerih je podčrtala glavne spremembe. Iz teh pojasnil posnemamo sledeče:

Odslej nosi oblastna uprava naziv: »Oblastna uprava bolniškega fonda« in ne več humanitarnih fondov.

V pogledu zavarovanja pogodbenih delavcev pri Okrožnemu uradu je oblastna uprava dala sledeče pojasnilo:

»Kriterij za sprejem delavca v članstvo pri bolniškem fondu je ta, da-li je delo, pri katerem je zaposlen, stalnega značaja ali ne. Kot tak posel stalnega značaja se smatrajo tudi vsa normalna progovdrževalna dela neglede nato, ali so pri tem zaposleni delavci celo leto ali ne. Potemtakem je zavarovati pri bolniškem fondu tudi sezonske delavce, ako se uporabljajo pri normalnem vzdrževalnem delu. V strojni in delavniški službi se morajo zavarovati pri bol. fondu tudi vsi akordanti, ki so zaposleni stalno pri razkladanju premoga. Ravno tako se smatra tudi služba snazilke, ki je zaposlena skozi celi mesec in ima mesečni plači fiksnega delavca odgovarjajoče prejemke, za stalno ter jo je zavarovati pri bol. fondu.«

dinjstvu ter se uslužbenec kot edini hranitelj briga za njih preskrbo.

Bratje, sestre in vnuki pa so zavarovani le tedaj, če žive z uslužbenecem v skupnem gospodinjstvu, nimajo staršev ter jih uslužbenec vzdržuje.

Odslej se rodbinskim članom (izvzemši ženo in zakonskih otrok) ne bo priznalo članstvo avtomatično, marveč bo morala službena edinica postaviti na oblastno upravo tozadevni predlog, priložiti potrebne dokaze in bo na to odločala oblastna uprava.

Otroci železniške uslužbenke, katere mož ni železničar, ne morejo biti zavarovani pri železniškem bolniškem fondu.

Izmenjava starih enolistnih članskih listov se mora sedaj izvršiti za nove kartonske liste in to brez plačila takse.

Člani, ki v bolnici dobivajo hranarino, plačajo od 15. VI. 1936 dalje 3% od svojih prejemkov za vse dni v mesecu.

Kdor bi bil poškodovan n. pr. v pretepu s privatniki in bi bil vsled tega bolan, ne dobi več hranarine in mora povrniti stroške za zdravila, bolnico in ostale izdatke, ki bi nastali bolniškemu fondu.

Zavedne železničarske družine kupujejo domače milo. To milo pere bolje v trdi vodi, kakor druga v mehki vodi

Pelikan

terpentinovo milo posebno izborna za pranje v trdi vodi

Neobvezne člane se sprejme v članstvo samo tedaj, ako je njih stanovanje v mejah zdravniškega rajona. Kot zdravniški rajon se smatra ozemlje v širini treh kilometrov na vsako stran železniške proge ter v krogu treh kilometrov od stanovanja zdravnika.

Pri vsaki prijavi za sprejem v neobvezno članstvo mora navesti upokojenec točen naslov ter oddaljenost stanovanja od železniške proge in od stanovanja zdravnika. Te podatke mora potrditi službena jedinica.

Na novo se sprejme v članstvo tudi vse one delavce, ki prejemajo pokojnino iz sredstev pokojninskega fonda za delavce drž. prom. ustanov, vendar morajo prijaviti svoj pristop najkasneje do 15. avgusta 1936.

Glede zavarovanja rodbinskih članov so važne sledeče določbe:

Zena, otroci, starši, bratje in sestre ter vnuki člana bolniškega fonda se smatrajo kot rodbinski člani samo tedaj, ako niso v kakih državnih ali samoupravni službi, v kateri bi imeli dohodke preko Din 1000.— mesečno, nadalje ne smejo imeti trgovine ali obrta ter ne smejo imeti od premičnega ali nepremičnega imetja nad Din 1000.— dohodka mesečno.

Nezakonski otroci so zavarovani samo tedaj, če se dokazuje, da se jih ne da pozakoniti ali adoptirati.

Starši so zavarovani samo tedaj, če žive z uslužbenecem v skupnem gospo-

Ako stanuje član preko tri kilometre oddaljen od zdravnika, mu ni treba za obisk zdravnika na domu preskrbeti odnosno plačati zdravniku voza, marveč ima zdravnik samo pravico na dnevnico in kilometrino, ki pripada uradniku III. skupine.

Predpisovanje kopeli v navadni in topli vodi na račun bolniškega fonda ni dovoljeno.

Hranarina se izplačuje v višini 70% delavske plače za vse dni v mesecu (torej tudi nedelje in praznike).

Če se zdravi uslužbenec v bolnici, dobi, ako je samec, 17,5% svoje plače izplačane, ako je oženjen brez otrok, dobi 35% svoje plače, če ima pa dva ali več rodbinskih članov, pa 52,5% svoje plače kot hranarino, ostanek pa obdrži bolniški fond, ki mora kriti stroške bolnice.

Prevozní stroški za bolnika se povrnejo samo, kjer je prevoz neobhodno potreben vsled bolezni in se povrne samo za najcenejše prevozno sredstvo.

Računi babice, ki se morajo predložiti za izplačilo babiške pomoči, morajo biti pravilno kolkovani (če presega račun Din 100 in ne prekorači Din 500 je taksa Din 2) ter jih mora overoviti pristojni zdravnik, ki mora potrditi, da je babica diplomirana.

Spremembe zdravnikov v območju ljubljanskega bolniškega fonda

Tekom letošnjega leta je bilo nekaj rajonov spremenjenih, posameznim zdravnikom je bila služba odpovedana ter so bili na njih mesta sprejeti drugi. Vsled tega objavljamo v informacijo železničarjem glavne spremembe:

V Kranju je bilo snovano mesto zobozdravnika, kjer vrši posle dr. De Gleria Stanko.

V Ribnici je železniški pogodbeni zobozdravnik dr. Kožuh Ludvik, ki ordinira poleg kolodvora vse delovne dni, razen četrta od 9.—12. in od 15.—18. ure.

V Mariboru ordinira kot specialista za kožne in spolne bolezni dr. Kreuziger Bogomir, in sicer v Kamniški ulici 2, vsak ponedeljek, torek, četrtek in petek od 15.—16. ure.

Za okulista v centralni ambulanti v Ljubljani je bil imenovan dr. Ješe Leopold, ki ordinira ob torkih in četrkih od 15.—16.30 ure in ob petkih od 9.30—10.30 ure.

Za rentgenologa je bil postavljen dr. Cirman Ciril, ki ordinira v ambulanti ob ponedeljkih, sredah in petkih od 16. do 17. ure.

Ordinacijske ure ljubljanskih železničarjev so:

v ambulanti na glavnem kolodvoru: dr. Lapajne Živko od 8.—9. ure,

dr. Jereb Stanko od 13.15 do 14.15 ure,

dr. Avramovič Pavel od 14.15 do 15.15 ure,

dr. Jamšek Miroslav od 15.30 do 16.30 ure,

dr. Kačar Ivan od 16.30 do 17.30; v ambulanci na gor. kolodvoru:

dr. Igljčar Vinko od 9.30—10.30, dr. Rupnik Vilko od 14.—15. ure.

V Dev. Mar. v Polju ordinira v privatni ordinaciji hiš. št. 96 (pri postaji) od 8.—11. ure dr. Gregorič Rihard.

V Škofji Loki ordinira v svoji privatni ordinaciji od 8.—12. ure dr. Kocijančič Viktor.

Za laryngologa v Mariboru je nastavljen dr. Furlan Josip, ki ordinira v Vrazovi ulici 2-II, v mesecih maj—avgust od 14.—15. ure, v ostalih mesecih od 15.—16. ure.

V Ljutomeru sta združena oba rajona v enoten rajon ter ordinira dr. Porekar Ciril v privatni ordinaciji od 8.—12. ure.

Zdravniški rajon Rogaška Slatina je ukinjen in so dodeljeni člani iz proge Grobelno do Mestinje (vklj. km 15) v rajon zdravnik dr. Svetine Franca v Sv. Juriju, od km 15 do km 26.499 pa v rajon dr. Martina Ogorevca v Rogatcu.

Iz okrožnic in navodil

Uvrščanje vlakospremnega osobja

Glede ranga in dodelitve vlakospremnikov v turnuse vlada največja nejasnost, ki jo delodajalec na vse načine podpira, ker ima interes, da med osobjem ni popolne soglasnosti. Dve veliki skupini osobja si stojita nasproti: močnejša skupina onih, ki zahtevajo, da se rang odredi le z upoštevanjem strokovne izobrazbe in manjša, ki zahteva predpavice z ozirom na šolsko izobrazbo. Naše stališče je bilo in je še danes, da naj odloča v eksekutivni službi pri dodelitvi v razporede edino strokovna izobrazba, vendar železniška uprava, zlasti odkar se je g. Deržiču posrečilo spraviti naprej šolarje, stoji bolj na strani zahtev šolanega osobja. Izdaja razne okrožnice, dopolnitve odredb glede uvrščanja v razporede, vendar pušča povsod odprta vrata, da se v interesu službe izdane odredbe lahko kršijo.

Sedaj je Generalna direkcija zopet izdala daljšo okrožnico, ki tolerira sedanje stanje in podaljšuje ne-

Tako se glasi okrožnica, ki je odredila definitivno edino to, da se mora v vseh dispozijskih postajah, ki dostavljajo osobje za osebne in za tovarne vlake, sestaviti ločen razpored in da se ima del osobja uporabljati samo za brze in osebne, ostali pa samo za tovarne. Vse ostale odredbe pa samo sankcionirajo sedanje stanje ter se je postavila uprava na stališče, da se zamore prakso, ki si jo pridobi v večletnem službovanju, nadomestiti tudi z dvemi razredni srednje šole in da se torej uvršča v razporede strogo po činu neoziraje se na položene strokovne izpite. Nejasnost pa poveča okrožnica in izroči osobje kolikor toliko samovoljni razporednega uradnika z določbo, da je pri sestavljanju razporeda poleg ranga upoštevati še »ostale okolnosti«, kar je zelo širok pojem in kar bo gotovo zopet privedlo do nepotrebnih pritožb in administrativnega dela.

Navodila za upokojitev uslužbenecv

Krediti za izplačevanje pokojnin izredno obremenjujejo državni budget in so pri vsakokratni razpravi budžeta v parlamentu glavni kamen spodbite, češ, da se previsoke zneske porabi za pokojnine. Uslužbenec grede v pokoj, ko bi še lahko vršili službo in je vsled tega državni erar dvakrat obremenjen, ker mora na mesto upokojenega sprejeti novega uslužbenca.

Zadnja leta se krediti za izplačevanje pokojnin več ne povečavajo, čeprav stalež upokojencev narašča ter grozi tako nevarnost, da bo zopet nastopil čas, ko bo moral uslužbenec, ki je izpolnil vse pogoje za upokojitev, čakati mesece in mesece na izplačilo pokojnine.

Po zakonu je namreč finančni minister v glavnem merodajen pri upokojitvi vseh državnih nameščencev, ker mora dati on pristanek na upokojitev. Če pristanka ne da, se uslužbencu sicer ustavi plača, pokojnina pa se mu ne more nakazati.

Da bi se za bodoče preprečilo nepotrebne upokojitve in da bi se omogočilo točno izplačilo pokojnin onim, ki v smislu zakonskih določb morajo biti upokojeni, je izdalo finančno ministrstvo daljšo določbo, iz katere posnemamo sledeče:

»Z ozirom na okolnost, da ostane v okviru kreditov, ki postanejo prosti s prenehanjem izplačevanja pokojnin umrlim upokojencem, le malo kredita in je s tem zelo omejena možnost, da se vrše nove upokojitve, na drugi strani pa se dostavljajo finančnemu ministrstvu predlogi za upokojitve v mnogo večjem številu, kakor jih dopuščajo prosti krediti, je finančno ministrstvo prisiljeno, da daje svoj prista-

nek z največjo previdnostjo omejujoč se samo na dejansko utemeljene slučaje.

Da bo zamoglo finančno ministrstvo izmed stavljenih predlogov za upokojitve zbrati one, za katere mora brezpogojno dati svoj pristanek, odreja, da se mora vsakemu predlogu za upokojitve priložiti vse akte in dokumente, s katerimi so dokazana dejstva, ki se jih navaja kot razlog za upokojitve. Zlasti se mora priložiti v originalu zdravniško spričevalo, enakostudi v originalu prošnja uslužbenca, ako se ga mora na lastno prošnjo upokojit. Ostale dokumente se lahko priloži v overenem prepisu.

Iz te okrožnice se da sklepati, da primanjkuje kredita za upokojitve ter naj prizadeti uslužbenci pazijo, da ne pridejo v položaj, da bi jim

Najemnine v železniških hišah

Ker je tekom junija 1936 bila objavljena nova uredba o najemninah železniških stanovanj, sporočamo, da je uredba spremenjena v pogledu višine najemnine za vsako sobno jednico (kot taka se smatra vsaka soba, večja od 16 kvadratnih metrov; sobe, ki so manjše, dalje kuhinja, kopalnica, shramba, se smatra za pol sobne jedinice). Nove najemnine znašajo:

Draginski razred	Kategorija stanovanja I.	II.	III.
I	120	100	70
II	100	80	50
III	80	50	30

V prvo kategorijo spadajo stanovanja v solidno zgrajenih stavbah, ki imajo parket, kopalnico in sobo za otroke.

Železniška uprava in povišanje najemnin

Ko je izšel nov pravilnik o najemninah v železniških hišah, so deževali od vseh strani pritožbe proti povišanju najemnin, ker žive železničarji v tako težkih razmerah, da prejemki večine osebja ne zadostujejo za najnujnejše potrebe. Ob tej priliki je železniška uprava izdala sledeče obvestilo:

»Na zahtevo g. finančnega ministra je Ministrski svet sklenil, da se morajo najemnine železničarjev izednačiti z najemninami, ki so odredene za ostale javne uslužbence.

V tej zahtevi se posebno podčrtava, da že pravičnost zahteva to izednačenje najemnin in to toliko bolj, ker uživajo železničarji poleg ugodnosti nižjih najemnin

Vozne ugodnosti za rentnike in miloščinarje

Ker je pravilnik o voznih ugodnostih (kakor so sploh pri nas običajno vsi pravilniki) nejasen, so ga posamezne direkcije različno tolmačile ter osporavale pravico do legitimacij rentnikom in onim, ki uživajo miloščino.

Pojasnilo glede premogovnih premij v kurilnicah

Ker je glede višine premogovne premije nadzornemu osebju, dalje strojnim mojstrom in nadkurjačem, ki se odreja po številu strojev v dotični kurilnici, obstajalo različno stališče, kateri stroji se štejejo, je Ministrstvo pod GD štev. 50.357-36 dalo sledeče pojasnilo:

»Pod številom lokomotiv v kurilnici, ki služilo kot podlaga za določitev višine

uprava prejemke ustavila, pokojnine pa ne bi dobili. Akontacije uprava ne more izplačati, dokler ni izdano rešenje o odmeri pokojnine. Vsled tega svetujemo onim, ki izpolnjujejo pogoje v smislu zakona, da gredo lahko na lastno prošnjo v pokoj, da v slučaju vložitve te prošnje delajo službo naprej in se ne javijo bolnim. Če ne bi vršili službe, bi jim uprava po preteku treh mesecev prejemke ukinila in je veliko vprašanje, če bo v tem času izstavljen dekret o odmeri pokojnine. Če dekreta v tem času ne bi bilo, ne bi dobili ne plače in ne pokojnine.

V drugo kategorijo spadajo stanovanja v solidno zgrajenih stavbah brez komforta, ki je naveden v prvi kategoriji.

V tretjo kategorijo pa spadajo stanovanja v slabših zgradbah in barakah.

Z novim pravilnikom je ukinjen v splošnem 50% popust za eksekutivno osebje in ugodnost, ki so jo doslej uživali progovni čuvaji in desetarji, ki so plačevali samo po 10% najemnine, ker so njihova stanovanja služila tudi kot službeni prostor.

V bodoče imajo 50% popust od najemnine uslužbenci, katerih stanovanja služijo tudi za službene prostore (čuvaji, desetarji, nočni čuvaji, vratarji).

še druge ugodnosti, ki jih ostali državni uslužbenci nimajo.

Železniška uprava pa je sedaj, upoštevajoč izjemni položaj in značaj železniške službe ter potrebe in finančno moč svojega osebja, začela ponovno proučavati vprašanje najemnin v železniških hišah. Na podlagi ugotovitev se bo izvršila revizija osnove za odrejanje najemnin ter se bo stavil predlog za pristojno izmenjavo najemnin.

Iz tega službenega obvestila zmoremo posnemati, da sedanja uredba o višini najemnin ne bo ostala dolgo v veljavi ter da bodo najemnine za eksekutivno osebje in najemnine za stanovanja, ki so obenem službeni prostori, znižane na svoječasi višino.

Sedaj je pd GD štev. 62.359-36 izdano tolmačenje, da se pod nazivom »upokojeni železniški uslužbenci« razumejo tudi oni, ki prejemajo provizijo, rento ali stalno miloščino.

premijs kurilniškemu osebju po čl. 61 tč. 6 pravilnika o postranskih prejemkih, se razumejo vse one lokomotive, ki jih kurilnica v dotičnem mesecu dejansko uporablja za vožnjo vlakov in za ostala dela, ki se z lokomotivami vrše ter tudi lokomotive, ki se nahajajo v popravilu v kurilnici sami, odnosno v kurilniški delavnici. Lokomotive, ki so vzete iz prometa radi popravila v glavni delavnici in lokomotive, ki se jih trajno za službo ne rabi, se ne računajo v število dodeljenih lokomotiv dotične kurilnice.

isprekidani boravak kod železnice je bio dovoljan, da Pješkov i ovdje pretrpi mnogo razočaranja i doživi mnoga bolna iskušnja.

Ovih dana je svečano spaljen u Moskvi Aleksiej Pješkov. Pogrebne svečanosti, u kojima su učestvovali najistaknutiji državni, su samo završna faza svih priznanja, koje je Pješkov doživio. Jedan od rijetkih priznatih genija. Genij, kojeg genialnost se sastoji u tome, što je prije svega bio »čovjek«. Jer zaista većeg priznanja ne može biti. I Pilat, kada je Isusa pokazivao skupljenjoj gomili, nije našao boljih riječi od onih: »Ece homo!« I Berdjajev odaje Dostojevskom najveće priznanje jednom riječi: čovjek. A za Gorkog se može mirne duše reći, je bio čovjek.

U cijelom svijetu je smrt Pješкова izazvala opravdanu žaljenje, pa će na svim stranama biti posvećeni brojni nekrolozi. Zavrjedilo je, da mu i mi posvetimo ovih nekoliko redaka, jer je svojim djelovanjem mnogo učinio za razvoj kulture, prave kulture čovječanstva, jer je bio i jer se priznavao sitnim dijelcem kolektiva za koji je nesebično i predano djelovao, i konačno jer je bio, pa makar samo par mjeseci našim drugom: železničarom. Baš to njegovo doba je za naša razmatranja vrijedno spomena, iako ovdje, daleko od pristupačnih i iscrpnih vrela je loš teško prosuditi značaj njegovog službovanja kod železnice na njegovo stvaranje. Znamo da se je inspilirao uspomenu na taj vremen, a pripo-

Spasavajuće organizacije...

Posle osnivanja JRZ bile su održane »radničke« skupštine u Beogradu, gdje je bilo zaključeno, da će se pod predsjedstvom ministra Cvetkovića pristupiti osnivanju radničkih organizacija. Pozivu za osnivanje ovakvih organizacija odazvali su se najprije nekolicina železničara u Nišu, koji su predložili na odobrenje pravila jednog »zanatlijskog in radničkog železničarskog udruženja«. Ovo udruženje već je izvršilo jednu intervenciju kod Ministarstva u Beogradu te dobilo dozvolu, da se proširi na čitav teritorij kraljevine Jugoslavije. Kakvo je ovo udruženje i kakav će biti njegov rad, najbolje se razvidi iz samih pravila.

U tim štampanim pravilima, koja su nam ovih dana dopala u ruke, po kojima će to udruženje gojenjem druželjublja, priredjivanjem zabava i večerinki, slavljenjem cara Konstantina i carice Jelene, unapredjivati snošljiviji život u budućnosti stoji od slova do slova u članu 3-točka ovo:

»... Da radi kod Kraljevske Vlade i narodnog predstavništva da se što pre donese Zakon, u kojem bi se i železničkim zanatlijama i radnicima osigurala stalnost u službi i iste uvrtiti u zakon o državnom saobraćajnom osoblju, te kako bi se iste bez ikakvih krivica iz službe, a bez

disciplinskog suda premeštali i oduštali.«

Da ovo nije slučajnost ili začušta piše i šta hoće i kakvo će nevaljalo udruženje štrebera slupati, vidi se iz njegove bojazni, da u udruženje pa i u upravu ne zaluta i koji od čestitih radnika i zanatlija pa zato kaže u članu 8 ovo: **Svaki član, koji radi protivu interesa udruženja i upravnih ispravnih članova biće isključen iz članstva.**

Da mu bude djelo krunisano i da članovima tog udruženja što prije svane sunce sreće i zadovoljstva pod okriljem toga udruženja i njegovih tvoraca garantuje član 17 točka B, koja doslovce glasi: **Da prati svaki rad po radionicama i sve ono što ide na uštrb člana udruženja odmah zaštititi.**

Ova i ovakva pravila potvrdila je dne 28. februara 1936-tog ljeta gošpodnjeg pod II-Broj 4629 Kr. Banske Uprava Moravske Banovine, upravno odeljenje u Nišu.

Željezničari! Zanatlije i radnici radiona državnih željeznica! Hoćete li Vi znati, da odbijete sramotu koju Vam osnivanjem ovakvog udruženja pred svom proletarskom javnosti nanose tvorci ovog famoznog udruženja? Ja verujem da hoćete! B. D.

Slava Udruženja jug. nac. željezničara i brođara u Zagrebu

Dana 29. V. izdala je Direkcija Zagreb okružnicu br. 24.478/3-, kojom saopćuje raspis Ministarstva saobraćaja sledećeg sadržaja:

»Da se 3. juni 1936 god. dan slave železničara i brođara (Car Konstantin i carica Jelena), koji pada u sredu, i ove godine proslavi među članovima Udruženja jug. nac. željezničara i brođara s tim, da svi službenici — regulisani i dnevničari — toga dana budu slobodni od dužnosti ceo dan, u koliko to služba dozvoljava. Radnici pak da rade samo od 7 do 10 časova, a da im se isplati puna nadnica kao da su ceo dan bili na radu.«

Ovo naredjenje, koje smo doneli u prepisu, stvorilo je među radnicima i ostalim železničkim službenicima jednu obću zbrku, a među onim starješinama, koji su trebali to naredjenje sprovesti, zabunu, jer nisu znali, da li se to tiče samo članova nacionalnog udruženja, u kojima je riječ u početku samog naredjenja, ili pak da se odluče za onaj dio naredjenja, koji govori o svim službenicima i radnicima s tim, da poslednji rade samo do 10 sati, a da dobiju plaćenu cijelu nadnicu. Izgleda da se mjerodavni nijesu mogli odlučiti ni na jednu od postavljenih alternativa, pa je na koncu ostavljena slobodna odluka šefovima jedinica, koji su dovedeni u položaj, da izvrše jedno naredjenje, koje je u opreci sa postojećim zakonskim propisima, a koje bi mo-

gla glavna kontrola manisati, jer materijalni izdaci, koji se učine za proslavu članova jednog privatnog udruženja, nisu po zakonu dozvoljeni. Neki šefovi jedinica su (osim direkcije, koja je imala pravi blagdan, jer se nije radilo) stali na stanovištu, da se naredjenje odnosi samo na članove nacionalnog udruženja, čija jeste slava.

Necemo ocenjivati, da li je naredjenje u skladu sa zakonskim propisima ali je važna činjenica, da ljudima koji vode nacionalno udruženje, nije cilj, da poprave slabi ekonomski i socijalni položaj svojih članova, već je njima glavno, da se stvaraju parade i razne proslave. U praksi su naučili, da je mnogo bolje paradirati i veseliti se nego ići u borbu za više prava i bolji život željezničara i njihovih porodica.

Ti hrabri borci, koji su raznim režimima donášali na raspoloženje svojih 35.000 članova na tanjuru, nemaju pravo, da mjerodavnim podmeću rešenja, koja su u suptrotnosti sa zakonom, a sa druge strane oštećaju one radnike, koji nisu njihovi članovi na taj način, što su ovi za istu platu radili, a njihov drugovi iz udruženja se kod kuće odmarali.

Mi se nadamo, da će mjerodavni u buduće odstraniti ovu nepotrebnju smutnju među željezničarima, a nacionalno udruženje neka u buduće slavi svoju slavu na svoj račun, a ne na račun države i ne na kredit železničkih radnika.

Zadružni pokret

Naša Konzurna zadruga u Zagrebu nikako da se oslobodi pogubne politike žutog udruženja. Pred neki dan njeno vodstvo razaslalo je slijedeći poziv zadrugarima:

»Potpisanoj zadruzi čast je pozvati Vas na svečanu sjednicu,

koja se održaje povodom proslave četrnaestog Medjunarodnog zadružnog dana.

Na sjednici će se održati predavanje iz oblasti zadrugarstva, a na koncu će se pročitati jedinstvena rezolucija, koju je za tu

Željezničar Gorkij

Pred skoro pedeset godina primljen je na stanici Caricin u Rusiji u železničku službu Aleksiej Maksimovič Pješkov. Mlađicu je tada bilo dvadeset godina, a primljen je najprije kao pomoćni radnik, dok je kasnije vršio službu noćnog čuvara. Pješkov je bio čudnovatih nazora. Bio je stvoren za sve prije, nego li za železničarsku službu. Ovo se naročito očitovalo u tome, što je imao mnogo više smisla za knjige, koje je »gutao« danju i noću, nego li za vršenje svojih dužnosti. Jednom dok je vršio dužnost čuvara odnijeli su cijelu imovinu, koja je bila železničar »povjerenja na prevoze«. Da li je čudo, da je ova »železničarska karijera« Pješkovu trajala samo od jeseni 1888. do ljeta 1889. godine?

Time železničarska služba Pješkovu nije bila završena. U jesen godine 1891 stiže u Tiflis i »protekcijom« bude namješten u radioničkom uredu, gdje je obavljao »administrativne poslove« do ljeta 1892 god., kada je napustio Tiflis iz razloga, koji sa železnicom nijesu imali ništa zajedničkog. No još jednom iste godine pokušava taj »nepopravljivi železničar« da se plasira kod željeznice, i to na stanici Beslan. Ovdje je nakon nekoliko dana konačno napustio željeznicu. Odabrao je »karijeru«, koja ga je dovela na najviše stepenice ljudskog stvaranja i radi koje će njegovo ime, koje si sam nadjenio, biti zabilježeno u povjesti čovječanstva. No kratak,

vjestima: »Knjiga«, »Zabuna«, »Makar Čudra«, »U klancu«, »Strani ljudi«, »Kalinin« i »Kako se rodio čovjek«. Moguće je i ovoliko dovoljno.

»Kako se rodio čovjek« naslov jedne pripovijesti, trebao bi biti naslov ciklusa autobiografskih zabilježaka Pješkovu, koji počinju knjigom »Djetinstvo«, nastavljaju preko »Putu a život« i »Moja sveučilišta«, do »Mojih uspomena«. Iz tih zabilježaka vidimo, kroz kakova iskušnja mora proći ljudsko biće, da postane? čovjekom. Čovjekom kakovim ga zamišljaju religije: slika i prilika Boga. Veoma rano gubi oca. Majku nedugo zatim. Odgaia ga batinama djed, a moralnim i vjerskim poukama baka. Promatra rastrovan lični porodični i društveni život. Promatra, da su ljudi sasvim nešto drugo od onoga kako ih se prikazuje. Sve ovo ostavlja duboke tragove u njegovoj duši i on si preduzima, da se bori za najsvetiji ideal svih velikana: za istinu. I svakome je jasno, kakova je borba za istinu, kada si gladan, osamljen i prezren. Takav je bio Pješkov. Svi su bili protiv njega. Poljednici, od najbližih do najdaljih, grupe, manje i veće, vlast, preko svojih službenika i cijela, kao takova. Iz te borbe izašao je, kao pobjednik: Maksim Gorkij. Ime, koje si je sam nadjenio boreći se za prava čovjeka, ime koje tako kratko i tako jasno obilježava svu borbu za istinu, ovo ime postalo je simbolom gorke borbe, koja mora pobjediti, kad se bori za iskonska prava čovječanstva.

Bit će moguće zadrugaru, koji će primjetiti, da nije mjesto u našem »Zadružnom vjesniku« ovom kratkom »in memoriam«. No naše je duboko uvjerenje, da smo to bili dužni učiniti u prvom redu, kao zadrugari: jer se svi naši ideali temelje na kolektivnom izgradjivanju bolje budućnosti, a na tom poslu je izraziti, moguće jedan od najizrazitijih boraca bio Gorkij; i jer smo željezničari: pa se moramo sjetiti onog velikana, koji je makar kratko vrijeme bio u našim redovima. Bio je pružni radnik, bio je noćni čuvar, bio je pisar u uredu, bio je stanični poslužitelj. I ovo kratko vrijeme koje je proveo u železničarskoj sredini nije kod njega ostalo bez utjecaja, jer je njegov život izgradjen iz lanca proživljenog, u kome je jedna čvrsta karika i onaj kratak i bolni boravak kod železnice. Što bolniji tim značajniji, jer bol izgradjuje čovjeka.

Aleksiej Maksimovič Pješkov je mrtav, ali Maksim Gorkij je živ.

Gornjih nekoliko redaka namijenio sam zadrugarima - železničarima. Kako međutim glosilo zadrugaru - železničaru zagrebačke željezničke direkcije »Zadružni vjesnik« nije ovaj članak pripočeo, to zahvaljujući gostoprimstvu »Ujedinjenog željezničara« pripočavam ga zadrugarima ovim putem.

Zavrjedilo je, da se barem na ovaj način odužimo velikom Čovjeku.

r. markuš.

priliku naročito izradio Medjunarodni zadrugni savez u Londonu.

Sjednica se održaje dne 4. jula o. g. u 18 sati u prostorijama Udruženja jugoslavenskih nacionalnih željezničara, Zagreb, Trg Kralja Tomislava 11/II.

Od sviju prostorija, koje su se zadrugarima mogle servirati, najmrskije su im baš ove nacionalnih željezničara. Već unapred je bilo jasno, da u te prostorije sazvana sjednica ne može uspjeti, ali je to učinjeno samo radi toga, da se —

ma i kod malog broja zadrugara — stvori utisak o postojanju nacionalnog udruženja. Iskorištena je jedna zadruga i korisna stvar za skroz nezadrugno i beskorisno udruženje.

Protiv ovakvih makinacija zadrugne uprave mi najenergičnije protestiramo. Zadruga nije u nijednom pogledu vlasnost udruženja, a onaj tko zadrugu gura na taj put, radi joj o glavi. Ne čudite se gospodo, što zadrugni idealizam gada. Kod ovakvog manipulisanja doživjet ćete, da će Vas željezničare posve sigurno i za uvijek otpuhnuti sa vaših položaja. **Zadrugar.**

Članovima Konzumne zadruge Zagreb

Prema zaključku Glavne godišnje skupštine za poslovnu godinu 1935. povratit će se zadrugarima kao ristolno ostatak čistog viška u smislu člana 61.-8. Zadrugnih pravila, koji za prošlu godinu iznosi 3 posto od plaćenog iznosa, na sljedeći način:

a) Zadrugarima, koji zadrugi duguju, knjižit će se otpadajući iznos u korist njihovog računa i time sniziti njihovo dugovanje.

Ovi članovi neka izvole u prodavnica zahtjevati za njih određene dopisnice,

u kojima se obavješuju o visini odobrenog i u njihovu korist knjiženog ristolna.

b) Zadrugari, koji zadrugi u junu o. g. nisu ništa dugovali odnosno koji su u prošloj godini kupovali samo u gotovinu, neka izvole u prodavnica podignuti svoje »Ristolno kupone« na kojima je označena visina odobrenog iznosa povratka (ristolna).

Na osnovi tih kupona izdati će dotične prodavnice članu robu u označenoj vrijednosti.

Sunja

Prugovni nadziratelj šikanira radnike, kako se to njemu najbolje sviđa. — Tako su radnici iz Sunje bili na jednom hitnom radu u Sisku i u naknadu trebali su dobiti slobodno za prekovremene satove, koju im g. nadziratelj uskraćuje sa motivacijom: ako budete dobri, dobit ćete, ako pak ne — ništa ne dobijete! Smije li g. nadziratelj ovako postupati? Dne 18. i 19. VI. o. g. radili su radnici na popravku mosta na potoku Sunja. Taj isti nadziratelj

toliko je vikao na njih, da se škandalizirao i jedan činovnik sekcije, koji se tu našao.

Iznosimo ovo sa apelom na Direkciju, da ponašanju nadziratelja pruge u Sunji posveti svoju pažnju. Treba mu narediti, da prema radnicima bude učtiv, služben i pravedan, a ne da im naturuje svoju volju. U cijelom svijetu radnik postaje čovjek, on to treba da postane i kod nas. Radnik nije rob, već saradnik u poslu, pa je on to i kod nadziratelja pruge u Sunji. **Š.**

Akcija za poboljšanje položaja staroupokojencev

Gotovo danas poleg ubogih prugovnih delavcev najteže čekajo rešitve takozvani kronski upokojenci in rentniki ter njih vdove, ki še vedno prejemajo svoje pokojnine in rente v tako malenkostnih zneskih, da ne zadoščajo niti za najskromnejše preživljanje.

Akcija, ki smo jo začeli lansko leto, v letošnjem budžetu še ni pokazala nikakih rezultatov, ker je finančni minister zabranil vse amandmane, ki bi obremenili državni budžet na račun osebnih izdatkov.

Kljub temu neuspehu pa je odbor staroupokojencev in kronskih rentnikov nadaljeval začeto delo ter prepričeval odločujoče, da je rešitev vprašanja staroupokojencev gotovo eden izmed najnujnejših ukrepov, ki jih mora izvesti kraljevska vlada.

Koncem junija je prejel s. Gril iz Beograda na predložene spemnice in dostavljeni material, sledeči odgovor pod št. G. D. 16.296/36.

»V zvezi z vašimi predstavkami, ki ste jih predložili g. železniškemu ministru v zadevi poboljšanja materijalnega položaja staroupokojencev in rentnikov, čast nam je obvestiti vas, da so zbrani vsi potrebni podatki za izvedbo vaših zahtev ter je celotna zadeva s potrebnimi pojasnili že predložena g. ministru v odločitev.

Čim bo g. Minister izdal tozadevno odločbo, vas bomo o vsebini iste naknadno obvestili.«
Kakor razvidimo iz tega odgovora, se je končno po 12 letih čakanja zadeva staroupokojencev in rentnikov le premaknila iz mrtve točke. Dolžnost odločujočih je, da sedaj, ko je materijal zbran, ne zavlačujejo z definitivno rešitvijo, marveč čimprej izdajo odlok o prevedbi kronskih rent naknadno s I. X. 1927 ter odrede pravično prevedbo kronskih pokojnin, upoštevajoč današnje druginjske razmere.

Zanimivosti za železničarje

Zvezarski kongres

Delodajalec za zvezarje

GD br. 62.592/36: Vsem članom zvezarskega udruženja se odobri izreden šestdnevni dopust ter brezplačna vožnja na podlagi objave šefa.

50 voz, većinom I. in II. razreda je bilo na raspolago vse dneve kongresa za brezplačna prenočišča na postaji. (Najemina odnosno stojnina je že za tovarni voz izredno velika ter smo radovedni, koliko je delodajalec za teh 50 voz zaračunal zvezarski organizaciji, ker je nemogoče, da bi dal te vozove v času štednje in pomanjkanja kreditov zastojni! Mogoče pa računata, da se bodo zvezarji za te usluge revanžirali z drugimi protiuslugami, ki bodo delodajalcu prinesle še več dobička kot bi znala stojnina za te vozove.)

Delodajalec je pozdravil kongres svoje najmočnejše organizacije z razvitimi zastavami na svojih poslopijih in z okrasitvijo ljubljanskega kolodvora.

Zvezarski kongres in kšeft.

Delodajalec je odobril brezplačno vožnjo, zvezarsko vodstvo pa je odredilo, da mora vsak udeleženec kongresa v Ljubljani kupiti kongresni znak za Din 10.—, ker bodo člani uživali za časa kongresa razne ugodnosti, ki jih je odobril delodajalec.

Dobri organizatorji parad.

Brez parad si zvezarskega kongresa ne moremo zamisliti. Zato je vodstvo objavilo v ljubljanskih listih v petek sledeči poziv:

Oblastni odbor UJNZB v Ljubljani vlijudno naproša hišne posestnike, da ob prihli kongresnih dni, danes, jutri in v nedeljo, izobesijo gostom na čast zastave.

Ljubljansko občinstvo je ta poziv odklonilo, ker ve, da železničarji ne rabijo parad in zastav, marveč boljši kos kruha.

Zvezarski člani so siti parad.

Dve godbi sta v nedeljo s poskočnimi koračnicami vabili zvezarske mase na obhod po mestu, a brez uspeha. Le 143 zvezarjev (med njimi že vštete žene in otroci) je korakalo za 43 možni slogaše godbe in tremi zastavami. Smederevska godba pa je smatrala, da je bolje, če zgine po stranskih ulicah na Tabor, ker ni bilo drugače v sprevidu več godbenikov, kakor ostalih udeležencev. To kľofuto, ki so jo dali sami zvezarji svojemu vodstvu, upajmo, da bo vodstvo razumelo.

Športni uspeh.

V okviru kongresa je bilo tudi sportno tekmovanje štirih železničarskih klubov iz Ljubljane, Maribora, Niša in Subotice. Tu je bila udeležba popolna. (Sportniki namreč potujejo brezplačno in so z vsem preskrbljeni.) Uspeh je dosegel niški »Železničar«, ki si je za letošnji priboril pokal, kar bodo gotovo z veseljem pozdravili niški železničarji, ker bo to izdatno poboljšalo njihov gnotni položaj.

Positiven uspeh kongresa.

V pisarni »Ujedinjenega Železničarja« so se oglašili posamezni delegati iz južnih krajev, ki so plačali naročnino in obljubili v svojih krajih ustanoviti zaupništva »Ujedinjenega Železničarja« ter mu pridobiti novih naročnikov.

(Nadaljevanje v prihodnji številki.)

Ubogi Žorga... »V sili vrag še muhe žre,« pravi pregovor in zakaj se ne bi naši zvezarji enkrat mastili z Žorgom! Vemo, da zvezarje danes glava boli po slavni zmagi v Nabavljani zadrugi, ker je tudi v njihovih vrstah kritika precej ostra. Da se na njih grehe pozabi, je potrebno članstvu vreči drugo kost, da jo gloda in za to je prišel prav Žorgal Mi, ki Žorgo Rudelna poznamo, se ne čudimo, če je našel ravno pot med naše zvezarje, v katerih družbi se bo najbrže prav domače počutil. Mi konstatiramo le to, da je Žorga sam izjavil, da mesta ne sprejme. On sam je stavil še ponovno svoj mandat na članskem zborovanju na raspolago in so vsi prisotni soglasno sklenili, da mesta ne sme sprejeti!

Če je vključ temu mesto prevzel, potem so morale biti na delu »posebne sile«, morda je delno vplival mehki stolček z »odškodnino za nadzorovanje«, ako ga bodo njegovi novi prijatelji zadostno ocenili, ali pa se je celo ponovila »svetopisemska zgodba« in je iz »Savla postal Pavel«.

Naj bo že eno ali drugo, Žorgi na tem njegovem uspehu čestitamo!

Železničarji in brodarji — člani nacionalnega udruženja so slavili svojo slavo cara Konstantina in carice Jelene dne 3. VI. Naši zvezarji so uspeli, da so njih člani, ki so nastavljeni, bili ta dan prosti, njih člani delavci pa so za razliko morali delati tri ure.

Razpis prostih mest v železničarski prometni šoli v Beogradu

Za šolsko leto 1936-37 bo v železniško šolo v Beogradu sprejetih 60 kandidator, ki morajo izpolniti sledeće pogoje:

1. Biti mora državljan kraljevine Jugoslavije.
2. Končanih mora imeti najmanj sedem razredov gimnazije ali sorodne šole, s priporočljivimi ocenami.
3. Biti mora telesno in duševno zdrav.
4. Ne sme biti mlajši od 18 in ne starejši od 21 let.
5. Imeti mora dovoljenje staršev, da lahko stopi v službo v državnih prometnih ustanovah.
6. Biti mora lepega vedenja.

Prvenstvo imajo tisti, z odličnimi ocenami. Prijave, kolkovane s 5 Din morajo biti osebno ali s priporočenim pismom vložene najdalje do 1. avgusta 1936. Navesti je treba točen naslov in najbližjo železniško postajo. Priložiti je treba v originalu potrdilo o državljanstvu, potrdilo o končani srednji šoli, krstni list, odobrenje roditeljev oziroma njihovih namestnikov, ki mora biti potrjeno od pristojnih policij, oblasti, da sme kandidat stopiti v državno prometno službo, npravstveno spričevalo, šolsko spričevalo. Prijave, ki ne bodo odgovarjale navedenim pogojem, se ne bodo vzele v pretres. Kandidati bodo pozvani na zdravniški pregled in sprejemni izpit in v ta namen jim bo pravočasno dostavljena brezplačna vozna karta za prihod. Kandidati, ki bodo odbiti, bodo dobili brezplačne karte za povratek. Sprejeti kandidati se bodo šolali v internatu in dobivali 100 Din v gotovini.

Mednarodni pregled

(I. T. F.)

Francosko delavstvo je pod socialistično vlado v enem tednu doseglo velikanske pridobitve, katerih je deležni tudi državni nameščenci in upokojenici.

Uzakonjen je zakon o 40 urnem tedskem delu, kar bo omogočilo zaposlitev velikega števila brezposelnih. Sprejet je zakon, ki garantira slehernemu delavcu 14 dni plačanega dopusta letno, nadalje je zakon zagarantrano svobodno udelestvovanje strokovnih organizacij, zaupniški aparat in je predpisano, da se imajo medsebojne razmere urediti s kolektivnimi pogodbami.

Belgijsko delavstvo je enako zmagalo v boju za svoje zahteve. Tudi v Belgiji tvorijo socialisti večino, ker so najmočnejša stranka v parlamentu in so močno zastopani v vladi. Tekom 15 dni je vlada ugodila celotnemu programu delavstva.

Zagotovljena je minimalna mezda 32 frankov na dan.

V večini podjetij so dnevniki zaslužki povišani za 5 do 10 odstotkov.

Svoboda strokovnih organizacij bo bolje zaščitena.

Plačani delavski dopusti se uredi z zakonom.

Štridesurni delovni teden se uvede v določenih industrijah ter se še razširi, v kolikor bodo dovoljevale gospodarske razmere.

Razen tega se izvede takoj izboljšanje podpiranja nezaposlenih in porodnic.

Francoski železničarji zahtevajo tritedenski plačani dopust. Ker pri franc. železničarjih dopust še ni etnotno urejen, so postavili železničarji pri vseh družbah zahtevo, da se mora slehernemu železničarju priznati letno najmanj tri tedne dopusta.

Kanadski železničarji za ukinitje redukcij. V Kanadi so bile po letu 1931 znižane plače za 20%. S 1. novembrom so dosegli 5% povrnitev odtegljaja, s 1. septembrom 1934 pa so dosegli nadaljnjo povrnitev 3% z dodatkom, da znašaj celokupna redukcija od 1. VII. 1935 le še 10%. Sedaj so potom svoje organizacije postavili zahtevo, da se ima tudi ta redukcija ukiniti, ker so skoraj etnotno organizirani, računajo, da bodo s svojo zahtevo v celoti uspeli.

Uspehi belgijskih železničarjev so v zadnjem času zelo veliki. Dosegli so izboljšanje poslovanja paritetne komisije, omejitve premetstev po službeni potrebi, izboljšanje položaja pomožnih delavcev in se bo tudi pri belgijskih železničarjih uvedel turnus in služba sploh na podlagi 40 urnega delovnika.

V Avstriji mora imeti vsak železničar vojaško izobrazbo. Osebe, rojene po I. VII. 1917, ki žele stopiti v železniško službo v Avstriji, morajo dokazati, da so dovršile predpisane vojaške tečaje. V Avstriji je odpor zavednih železničarjev proti teroru izredno močan ter je upravi nemogoče izvesti organizacijo »domoljubne fronte« na železnici. Da odstrani »uporne elemente« iz službe, je ponovno uvajavljen zakon o nasilnih upokojitvah železničarjev, po katerem bodo odstranjeni iz službe vsi oni, ki niso kvalificirani kot zadosti zanesljivi in zvesti.

Uspehi francoskih železničarjev. Ob enem z ostalim delavstvom so železničarske organizacije dosegle večje uspehe, in sicer:

1. amnestijo vseh onih uradnikov, ki so bili ob stavki leta 1920 odpuščeni iz službe. Vse te se zamore po 1. VII. 1936 sprejeti nazaj.
2. dopust se podaljša letno za 6 dni,
3. vozne ugodnosti se odobre uslužbencem na progah vseh družb, rodbinskim članom pa se odobri režijska vožnja, ki znaša 10% normalne tarife,
4. Spopolnijo se personalne komisije in zagarantrira večji vpliv strokovnih organizacij,
5. ukine se dosedanja praksa, da bi se pomožno delavstvo odpuščalo iz službe tik pred zadobitvijo stalnosti in s tem izigrala stalnost,
6. z ozirom na splošno uvedbo 40 urnega delovnika se bo v najkrajšem času temu delovnemu času prilagodilo tudi službene razporede na železnici,
7. železničarji bodo deležni vseh splošnih ugodnosti, in sicer znižanja čakalne dobe za napredovanje, povišanja druginjske doklade ter takojšnjega ukinitja svoječasno izvedene redukcije prejemkov.

Apel delegatom

Ker je za 19. VII. 1936 sklican redni občni zbor ljubljanskega železničarskega podpornega društva, se obračam do vseh delegator, ki so na občnem zboru dne 22. oktobra 1933 glasovali za izključitev podpisane (in članov Mozetiča in Cotmana), da na tem občnem zboru prizadeto krivico popravijo.

Tekom sodnijskega postopanja in ob priliki sodnijske poravnave dne 2. maja 1936 v tožbi Urbič-Safošnik, se je izkazalo, da ne zadene omenjenih treh nikaka krivda in da se niso, odnosno se nisem prav ničesar pregrešil proti društvenim pravilom, odnosno delal proti društvenim interesom. Enako nisem ne podpisani in ne moja tovariša napravil društvu najmanjše škode.

Akcija za sklicanje izrednega občnega zbora se je izvršila na zahtevo več tisoč društvanih članov ter se ta akcija ne more smatrati za rovarenje proti društvenim interesom. § 8 društvenih pravil izrecno določa, da se skliče občni zbor kot izreden, ako to zahteva 1000 članov.

Ker se članu, ki se posluži določb društvenih pravil, ne more očitati, da je povzročil škodo društvu, pričakujem, da bodo delegati uvideli krivico, ki so mi jo naredili in svoječasni sklep o izključitvi iz društva anulirali.

Ljubljana, 10. julija 1936.

Urbič Gustav, vlakov. v p.

Iz uprave in uredništva

Vsled preobilice materijala je moralo v tej številki izostati poročilo o zvezarskem kongresu, nadalje članek glede 3% prispevka fakultativnih članov za bol. fond in več krajevnihih dopisov ter članek »iz vrst prugovnih delavcev«, kar objavimo prihodnjič. — Uredništvo.

Ljubljanskim železničarjem!

Mogoče še ne veš, da ima delavsko glasbeno društvo »Zarja« tudi svoj moški pevski zbor. Vaje se vrše vsak ponedeljek in četrtek ob 8. uri zvečer v glasbeni sobi v Delavski zbornici.

Ce imaš veselje do petja in bi ti služba dopuščala redno udeležbo pri vajah, pridij k vaji in pristopi k pevskemu zboru. Morda poznaš kakega prijatelja in znanca, ki je pevec, opozori ga na naš pevski zbor.

»Zarja«.